

Страсбург, 13.6.2023 г.
SWD(2023) 207 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,
придружаващ
предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета
относно прозрачността и почтеността на дейностите по рейтингите от екологичен,
социален и управленски характер (ЕСУ рейтинги)
{COM(2023) 314 final} - {SEC(2023) 241 final} - {SWD(2023) 204 final}

Необходимост от действия

Инвестициите от екологичен, социален и управленски характер (ЕСУ)/устойчивите инвестиции се превръщат във важна част от традиционното финансиране, като според някои оценки те възлизат на 40 трилиона щатски долара в световен мащаб. ЕС въведе градивните елементи на рамка за финансирането за устойчиво развитие. Понастоящем заинтересованите страни посочват продължаващата неефективност на пазара и регулаторните пропуски, които имат потенциала да възпрепятстват развитието на пазара на ЕС за финансирането за устойчиво развитие и пазарната интеграция. Бяха изразени много опасения относно функционирането на пазара на рейтинги от екологичен, социален и управленски характер (ЕСУ рейтинги).

Настоящата инициатива е част от стратегията за финансиране на прехода към устойчива икономика, публикувана през юли 2021 г. Тя следва работата, започната през 2018 г. с плана за действие „Финансиране за устойчив растеж“. Това е една от мерките, предложени от Европейската комисия, за да се допринесе за постигането на целите на Европейския зелен пакт чрез подобряване на потока и качеството на информацията, въз основа на която инвеститорите, предприятията и другите заинтересовани страни вземат решения. ЕСУ рейтингите играят важна и благоприятна роля за правилното функциониране на пазара на ЕС за финансирането за устойчиво развитие, като предоставят важни източници на оценки, които могат да бъдат използвани от инвеститорите и финансовите институции за инвестиционни стратегии, управление на риска и вътрешен анализ. Те се използват и от дружества, които се стремят да разберат по-добре рисковете и възможностите за устойчивост, свързани с техните дейности или с тези на техните партньори, и да оценят как се сравняват с другите дружества по тези въпроси.

Преди всичко настоящата инициатива има за цел да отстрани недостатъците на пазар, който не функционира правилно. Нуждите на ползвателите и оценяваните дружества по отношение на ЕСУ рейтингите не се удовлетворяват и доверието в рейтингите се подкопава. Този проблем има редица различни аспекти, главно липса на прозрачност по отношение на методиките и целите на ЕСУ рейтингите и липса на яснота относно операциите на доставчиците на ЕСУ рейтинги, по-специално как те управляват потенциални конфликти на интереси.

Следователно ЕСУ рейтингите не изпълняват предназначението си и не позволяват в достатъчна степен на ползвателите, инвеститорите и оценяваните дружества да вземат информирани решения относно рисковете, въздействията и възможностите от екологичен, социален и управленски характер. Тъй като решенията на инвеститорите и предприятията са от определящо значение за прехода към неутрална по отношение на климата и по-устойчива икономика, това в крайна сметка възпрепятства потенциала на пазара да допринесе за Европейския зелен пакт и за постигането на целите на ООН за устойчиво развитие. Същевременно е от решаващо значение да се насърчава доверието в дейността на доставчиците на ЕСУ рейтинги, като се гарантира, че пазарът функционира правилно и че доставчиците на ЕСУ рейтинги предотвратяват и

управляват конфликти на интереси. Надеждните и висококачествени ЕСУ рейтинги ще допринесат и за почтеността на финансовите пазари и защитата на инвеститорите. Функционирането на вътрешния пазар ще бъде подобро чрез по-голяма яснота относно действията на субектите, които играят все по-важна роля в насочването на финансирането.

Във връзка с това има две конкретни цели: i) по-голяма яснота относно целите и характеристиките на ЕСУ рейтингите, методиките и източниците на данни, използвани за получаването им; и ii) по-голяма яснота относно дейността на доставчиците на ЕСУ рейтинги и предотвратяването и намаляването на рисковете, произтичащи от конфликти на интереси в рамките на доставчиците.

Тъй като устойчивите инвестиции и ЕСУ рейтингите привличат все по-голямо внимание в юрисдикциите по света, от съществено значение е ЕС да работи със своите партньори въз основа на съгласуван и всеобхватен европейски подход. По подобен начин се обръща по-голямо внимание на ролята на ЕСУ рейтингите и на операциите на доставчиците на ЕСУ рейтинги. През 2022 г. Международната организация на комисиите за ценни книжа (IOSCO) издаде редица препоръки за доставчиците на ЕСУ рейтинги и регулаторните органи. Няколко юрисдикции започнаха с приемането на кодекси за поведение за доставчиците на ЕСУ рейтинги.

Възможни решения

Бяха анализирани редица законодателни и незаконодателни варианти на политиката за субектите (доставчици на ЕСУ рейтинги) и за продуктите (ЕСУ рейтинги). По отношение на регулаторното третиране на доставчиците на ЕСУ рейтинги трите разгледани варианта са: кодекс за поведение в отрасъла (вариант 1); регистрация и лек надзор (вариант 2); и лицензиране, основани на принципи организационни изисквания, изисквания за прозрачност и основан на риска надзор (вариант 3). По отношение на степента на изискванията за прозрачност за ЕСУ рейтингите и методиките за определянето им двата варианта, които се разглеждат, са: минимални изисквания за публично оповестяване (вариант 1); и минимални изисквания за публично оповестяване и по-всеобхватни изисквания за оповестяване пред клиентите на доставчиците на ЕСУ рейтинги и пред оценяваните дружества (вариант 2). Анализът също така внимателно разглежда разходната ефективност и съгласуваността на вариантите.

Що се отнася до обхвата, общоприетото определение на IOSCO за ЕСУ рейтинги ще послужи за основа на определянето на ЕСУ рейтинги за настоящата инициатива. Необходимо е определение на ЕСУ рейтингите, за да се определи обхватът на законодателството и прилагането на неговите изисквания. Настоящата инициатива ще бъде насочена към субекти, които предоставят ЕСУ рейтинги или оценки на обществеността или на абонати, и няма да обхваща финансовите институции или други участници на пазара, които разработват ЕСУ рейтинги за собствени цели.

Въздействие на предпочитания вариант

Въз основа на сравнение на ефективността, ефикасността и съгласуваността на анализиранияте варианти предпочитаният вариант би бил съчетание от вариант 3 относно доставчиците на ЕСУ рейтинги (правила за лицензиране, организационни изисквания и надзор) и вариант 2 относно ЕСУ рейтингите (минимално оповестяване на информация във връзка с прозрачността относно методиките и целите на рейтингите пред широката общественост и по-всеобхватно оповестяване пред ползвателите на доставчици на ЕСУ рейтинги и оценяваните дружества). Предпочитанието е да се съчетаят варианти, които отговарят на целите на инициативата по най-ефективния и ефикасен начин.

Въпреки че предпочитаният вариант може да доведе до по-високи първоначални разходи, в дългосрочен план се очаква ползите да надхвърлят разходите. Очаква се предпочитаният вариант да донесе значителни икономически ползи. Очаква се настоящата инициатива да окаже положително въздействие върху функционирането на финансовите пазари и условията за инвестиране от екологичен, социален и управленски характер. Освен това тя следва да даде възможност на инвеститорите и оценяваните лица да разбират ЕСУ рейтингите на пазара, да направят информиран избор за тях и да намалят както разходите за събиране на информация, така и необходимостта от използване на допълнителни доставчици, като по този начин се намалят разходите за извършване на стопанска дейност и за комплексна проверка. Тя също така ще бъде недискриминационна и ще се прилага еднакво за участниците на вътрешния пазар и за участниците извън ЕС. Настоящата инициатива вероятно ще увеличи разходите за извършване на стопанска дейност в краткосрочен план, но повишеното доверие в ЕСУ рейтингите би могло да засили растежа на пазара и в крайна сметка да повиши рентабилността. По отношение на малките доставчици, за да се намалят административната тежест и потенциалните опасения относно загубата на достъп до пазара, се предвижда преходен период, за да им се даде повече време за адаптиране.

Очаква се също така инициативата да има положително, макар и незначително, непряко социално и екологично въздействие.